AktieRadius

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

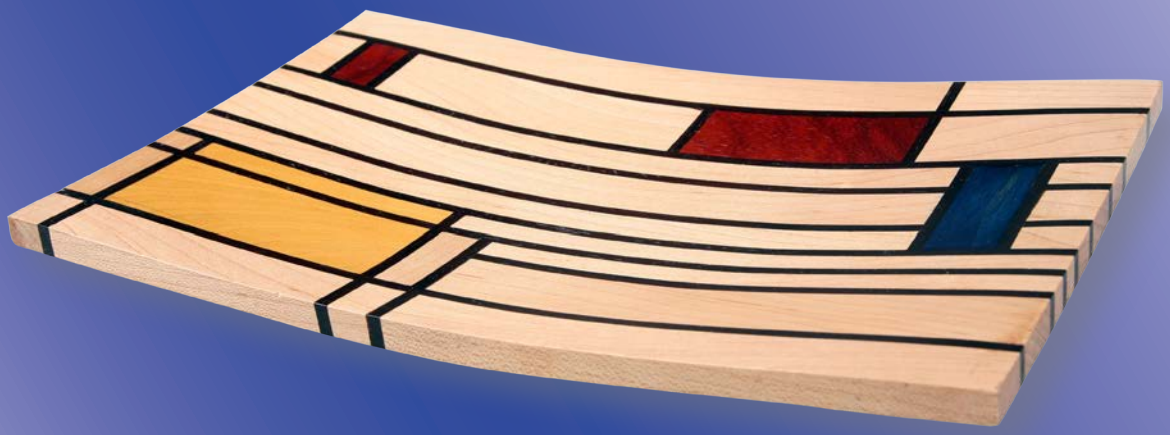

84 Jaargang 21,
December 2014

RADIUS NEDERLANDSE VERENIGING VAN HOUTDRAAIERS

NEDERLANDSE VERENIGING VAN HOUTDRAAIERS
RADIUS
Nr. KvK 40597366

In dit nummer

Van de redactie	2
Van de bestuurstafel	3
Spiraliseren	4
De Dommeldraaiers	6
Hout en houtdraaien: de jeneverbes	12
Mondriaanschaal	16
Stichting Unu Pikin	17
Prijswinnaars wedstrijdtentoonstelling	18
Natuurlijke houtvormen 4	20
“Emmer draaien”	22
Bericht uit de werkplaats	24
Kerstgroep	26
Verrassend draaiwerk	27
Marcel van Berkel	28
Demodag 25 oktober 2014	30
Verenigingsnieuws	32
Colofon	35

Foto omslag:

Jo van Splunder

Uiterste inleverdatum kopij:

1 februari 2015 voor nr. 85

Van de redactie

Arie Braspenning

Misschien viel het u wel tegen bij het oppakken van dit nummer uit de brievenbus of van de mat. Geen afbeelding voorop die wat met de tijd van het jaar te maken heeft. Maar menigeen zal toch zijn kersttafel willen opsieren met zo’n prachtige Mondriaanschaal. Verderop in dit blad een artikel hierover. Verder vindt u deze keer wat meer informatie vanuit de afdelingen. De draaiers van de afdeling Haarlemmermeer dragen wel op een bijzondere manier hun kerstgedachte uit. De organisatoren van de demodag op 25 oktober, de Veluwedraaiers, hartelijk bedankt voor deze dag. Het was afwisselend en er waren trotse prijswinnaars. Ook hierover leest u meer in deze AktieRadius. We zijn als redactie blij dat we een plaatsvervanger hebben kunnen vinden voor de vrijgekomen plaats van Rob Makkink. Jan Karreman uit Schoondijke wil zijn krachten graag inzetten voor AktieRadius. Bij u is hij geen onbekende want hij schrijft al regelmatig stukjes voor AktieRadius en van zijn hand is ook de rubriek “natuurlijke houtvormen”. Als redactie zijn we heel blij dat hij ons team komt versterken. Er komen vragen vanuit de leden wanneer er weer een aanvulling op de brandmerken uitkomt. Dat zal nog wel even duren want er komen niet zoveel nieuwe brandmerken binnen. Voor we weer een serie publiceren hebben we er minstens 32 nodig. We hebben er nu 8, dus als u nog niet uw signatuur of brandmerk hebt opgestuurd, doe het alsnog, dan kunnen we weer een aanvulling afdrukken. Rest mij nog om u allen heel fijne feestdagen toe te wensen en voor 2015 alle goeds, maar vooral een goede gezondheid en veel creativiteit bij uw draaiwerk.

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de Vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de bestuurstafel

Pieter Hermans

U heeft zojuist de nieuwste editie van ons aller AktieRadius van de deurmat geplukt, snel geopend en voor u liggen. Het is alweer de laatste van dit jaar, maar wees gerust voor volgend jaar staan er weer vier op stapel. Het is inmiddels een paar weken geleden dat we onze centrale demodag in Ede hebben gehad. Gezien de grote opkomst mogen toch wel spreken van een geslaagde dag. Verderop treft u een apart artikel aan van onze hoofdredacteur over deze dag. Inmiddels zijn de donkere dagen voor Kerstmis aangebroken en menige houtdraaier die niet over een verwarmde ruimte beschikt heeft tijdelijk zijn beitels aan de wilgen gehangen. De andere groep, die wel verwarmd kan werken, gaat door met het maken van fraaie werkstukken. Misschien wel een mooie kerststal met alle figuren en personen erbij. Zo was ik pas op bezoek bij De Haarlemmermeerdraaiers. Zij gingen met z’n allen een complete kerstgroep draaien (zoals eerder in AR 30 en 31 gepubliceerd) voor een terminaal zieke. Het betrof iemand met een grote voorliefde voor schapen die nu toch nog op deze manier een aantal schaapjes kreeg. Inmiddels hebben De Telegraaf en de lokale media hier ook aandacht aan besteed. Kortom een zeer lovenswaardig project dat navolging verdient in wat voor vorm dan ook. In de loop van volgend jaar wil het bestuur graag de mening van alle leden peilen over het reilen en zeilen van onze vereniging, de website, AktieRadius, onze toekomst, enz.. We willen dat graag door middel van een enquête doen. Deze zal via e-mail aan u verzonden worden zodat deze digitaal ingevuld en geretourneerd kan worden. Wij zorgen voor de verwerking van de resultaten en terugkoppeling naar u allemaal. Om dit goed te laten verlopen hebben we wel een correct e-mailadres van u nodig. In veel gevallen blijkt het adres wat in ons ledenbestand voorkomt niet meer te kloppen. Geef ons dus uw nieuwe e-mailadres door als u per ongeluk verzuimd heeft dit bij ons te wijzigen (ledenadministratie@houtdraaien.com). Ik wil u allen van ganser harte heel fijne feestdagen wensen, een prettig oud- en een nog mooier nieuwjaar met alle goede wensen en gezondheid die daarbij horen.

Spiraliseren

Gerard Gaasbeek

Ieder van ons heeft wel eens op een werkstuk een spiraal gemaakt door met een schuin gehouden beitel bij eerste aanzet iets te hard te drukken. En ja, hup daar gaat die, niet te houden, maar ook niet rondom het werkstuk. Daarover gaat het dus niet in dit verhaal, al zijn er wel raakpunten.
Onze afdeling Arnhem/Nijmegen kent de luxe van de nabijheid van de winkel van Pierre Baptist.

1

2

3

Ons lid Jan Bergevoet heeft dit voorjaar van Pierre de “spiralising tool van Sorby” in bruikleen gekregen om daarmee te kunnen experimenteren. Op voorstel van Jan hebben onze leden in de bijeenkomst van 18 oktober de gelegenheid gehad met zijn aanwijzingen zelf met deze Sorby set aan een draaibank te spelen. We hadden er vijf opgesteld. Een set bestaat naast een schacht en een handvat uit een houder, vier verschillende tandwielachtige snijwielen en materiaal voor de montage. De mogelijke snijpatronen zijn 6 mm en 2 mm U-snede, 4 mm V-snede en een wiel voor het aanbrengen van een stippelreliëf. Dit wiel is deze ochtend niet gebruikt omdat we ons tot werken tussen de centers hebben beperkt. Jan zegt geen metaalbewerker te zijn, desondanks heeft hij in de loop van dit jaar drie sets bijgemaakt opdat zoveel mogelijk leden gelijktijdig aan het werk kunnen zijn. Origineel en klonen zijn op foto 1 te zien, met details op foto 2. De schacht is vrij dik om ruimte te bieden aan de draaibaar bevestigde snijwielen. De houder geeft een vlakke steun op de leunspaan ter voorkoming van kantelen. De voorkant van de houder toont een hoekverdeling, de markering op de schacht is op foto 2 ingesteld tussen streep 1 en 2 links van 0. Als de boutjes iets gelost zijn, kan de hoek van het wiel worden ingesteld. De spoed die de spiraal krijgt, wordt door deze hoek bepaald in samenhang met de diameter van het werkstuk. Het ongecontroleerd weglopen van de beitel uit de situatie als bedoeld in het begin wordt voorkomen door de rotatie van het snijwiel. Dat alles goed onder controle te houden is wil niet zeggen dat het zonder oefening gaat. Het linker snijwiel op foto 2 dringt een vergelijking op met draadstreler. Beide gereedschappen straffen gebruik van te veel druk tijdens het snijden genadeloos af net als wiebelen op de leunspaan. Bij het gebruik is het aan te bevelen het hecht goed tegen het lichaam te klemmen als op foto 3. Mijn voorkeur is het handvat strak langs de onderarm te houden met de elleboog tegen de ribben. Gebruik een laag toerental (~ 500 tpm) en stel de leunspaan iets (dikte onderplaat houder) onder centerhoogte. Leg de onderplaat horizontaal en haaks op de leunspaan en beweeg het geheel voorzichtig naar voren. Beweeg bij het eerste contact het handvat omhoog en blijf zonder druk aanvoeren, tot het wiel draaiend gaat snijden (foto 4). Als de lengte van de spiraal groter moet zijn dan in stilstand haalbaar is kan het gereedschap over de leunspaan opzij bewogen worden. Die beweging moet langzaam, continu en zonder verandering van druk gaan. Foto 5 laat een beetje zien dat het niet vanzelf gaat. Links van het wiel is een stukje waar de zijwaartse beweging te wiebelig was, onder werd te hard geduwd. De foto’s 6 en 7 tonen voorbeelden die Jan meebracht. De figuren daarop zijn op verschillende manieren begrensd waardoor het effect wordt versterkt. De kruispatronen op de kleinste voorwerpen zijn in twee bewerkingen gemaakt met een naar links en een naar rechts gedraaid snijwiel. Foto 6 toont ook een bewerkte kops kant en de vaas op foto 7 heeft net onder het midden een sectie met een puntjes reliëf. Snijresultaten blijken erg afhankelijk van de gelijkmatigheid van de structuur van de bewerkte houtsoort. Zo gaat perenhout prima en grenen beter dan vuren. Hard hout doet het niet goed in combinatie met een fijn getand snijwiel als het kruimelig verspaant (foto 5). Doet het dat wel dan is regelmatig leeg borstelen van het wiel nuttig.
Slotconclusie van de ochtend: deze oefening is voor herhaling vatbaar.

4

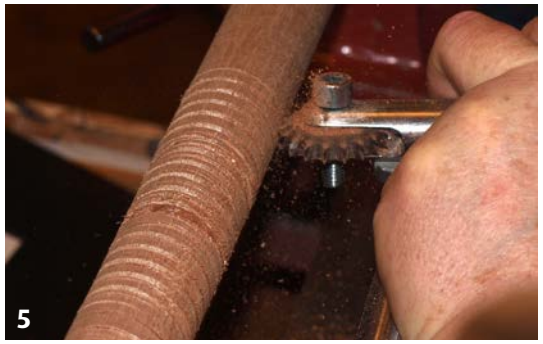
5

6

7

De Dommeldraaiers

Arie Braspenning

De Dommeldraaiers is een van de jongste afdelingen van Radius. De afdeling is gestart in mei 2008 in Schijndel. Een wat kleinere afdeling, 16 leden. Hun bijeenkomsten houden ze gewoonlijk in Schijndel in Sociaal Cultureel Centrum De Vink.

Deze keer echter trekken de leden naar Escharen, naar Martien van de Moosdijk die de Dommeldraaiers voor deze bijeenkomst bij hem thuis heeft uitgenodigd. Martien is een “deskundige” in het werken met de kettingzaag. Aangezien veel houtdraaiers de kettingzaag veelvuldig hanteren dacht hij dat het wel zinvol zou zijn om zijn kennis over te dragen aan de anderen zodat ieder daar zijn voordeel mee kan doen. Ieder die een kettingzaag bezit, heeft die zaag meegebracht en Martien laat zijn oog daar over gaan en geeft de nodige adviezen voor onderhoud en slijpen van de zaag.

Zoals gebruikelijk begint de bijenkomst met koffie en bijpraten

Martien legt uit dat in een handleiding vaak handige tips te vinden zijn

Op de werkbank wordt de meegebrachte zaag uit elkaar gehaald en wordt verteld wat voor onderhoud er nodig is om de zaag goed te houden.

Zo haal je de bramen van het zaagblad

En zo horen de zaagtanden geslepen te worden

Dan is het tijd voor het echte werk. Het hout wordt opgehaald en naar de plaats gebracht waar het gezaagd kan worden

Eerst is er instructie hoe de zaag op de juiste manier vast te houden, wat de beste houding is waarin je gaat staan bij het zagen en op welke punten je de zaag steun moet geven voordat je echt aan het werk gaat. Uiteraard is dan ook al verteld welke veiligheidsmaatregelen je moet nemen t.a.v. kleding en gezondheid (gehoor, ogen, gelaat, schoeisel). Op de foto’s is te zien dat niet iedereen daar rekening mee heeft gehouden, hoewel het wel goed aangekondigd was.

Hier wordt een blok noten vakkundig in plakken gezaagd zodat er mooie schalen van gedraaid kunnen worden.

Natuurlijk zien ze ook hoe je met de punt van de zaag kunt zagen op een veilige manier en hoe je voorkomt dat je met je zaag in het zand of de grond terecht komt. Dat laatste is natuurlijk handig om je zaag zo scherp mogelijk te houden.

Nog even een kop koffie voordat de groep het “bos” in gaat om elzen met slaap en sequoia te halen en te zagen.

Al dan niet gewapend met zagen trekt de club naar het bos op zoek naar mooie stukken hout.

Met de tractor worden de goede stukken hout uit de stapels gehaald en daarna hangt de stam in de grijper om in hanteerbare stukken gezaagd te worden.

Onder het toeziend oog van de meester zaagt een van de leden stukken els met slaap die later op de kar mee gaan naar huis en daar in de kofferbakken van de Dommeldraaiers verdwijnen.

Zo hebben de Dommeldraaiers een bijzonder leerzame ochtend gehad met instructies van een gedreven houtman die wist waarover hij vertelde. Ze hebben ook goede adviezen gekregen voor de eigen zagen en nu is het afwachten of er ook echt wat mee gedaan wordt met al die adviezen. Dat geldt ook voor de veiligheidsaspecten die aan de orde geweest zijn. Dat menige houtdraaier dat niet altijd even serieus neemt, is een understatement. Maar het is belangrijk dat er steeds op gewezen wordt. Op de eerstvolgende bijeenkomst zal er vast menig werkstuk te zien zijn dat is ontstaan uit het stuk hout dat op deze prachtige zaterdagochtend is gescoord in Escharen. De gastvrije ontvangers van de Dommeldraaiers worden hartelijk bedankt en met name de vrouw van Martien die dit stel de hele ochtend heeft voorzien van heerlijke koffie, thee en verrukkelijke cake.

Leverancier van elke gewenste houtsoort

Direct uit voorraad leverbaar ruim 80 soorten massief hout.

In onze ruime voorraad altijd een grote keuze voor houtdraaiers en instrumentbouwers

Klik op www.fijnhoutdrenthe.nl

Houthandel van der Horst BV - De Drentse Fijnhouthandel

Veilingstraat 46, 7833 HN Nieuw-Amsterdam
Telefoon: 0591 552504 - Fax: 0591 381910
E-mail: info@fijnhoutdrenthe.nl
www.fijnhoutdrenthe.nl

Bel voor een afspraak met Ton van der Horst: 06 50 50 1936

Lintzagenopmaat.nl

U geeft de maat, wij lassen de lengte

- Gespecialiseerd in het maken (lassen) van lintzagen.
- Levering aan bedrijven en particulieren.
- Uitstekende kwaliteit lintzagen vanaf 6 mm breed en 0,36 mm dik.
- Levering lintzagen voor zagen van hout, kunststof en metaal.
- Lintzagen op voorraad, snel leverbaar.

Slijptechniek Beusichem
Beusichemsebroeksteeg 1
4112 PJ Beusichem

SLIJPTECHNIEK "BEUSICHEM"

www.lintzagenopmaat.nl
info@lintzagenopmaat.nl
0345 - 501 501

Jeneverbes

Ab Strijker

Jawel, onze jenever dankt zijn naam aan de jeneverbessen. De typische smaak die jenever heeft wordt/werd veroorzaakt door de bessen. Maar ook in de keuken is de jeneverbes nog een veel gebruikte vrucht. Het hout wordt weinig meer gebruikt maar het ruikt wel heerlijk. Er zijn veel verhalen in omloop die te maken hebben met de jeneverbesbomen en -bessen. Dit, en nog veel meer, komt in onderstaand artikel aan de orde.

Verklaring van de naam

De naam jeneverbes is een verbastering van het Latijnse Juniperus dat is samengesteld uit 'junior' = 'de jongere' en 'parere' = 'verschijnen'. Dit slaat op de jonge vruchten die al verschijnen voor dat de rijpere vruchten zijn afgevallen. Het rijpen van de 'bessen' strekt zich uit over twee soms drie jaren. De vrouwelijke zaadschubben vormen in het eerste jaar groene kegelbessen. Na de overwintering worden zij donkerblauw.

Groei, bloei en bessen

De jeneverbes (Juniperus communis) is een conifeer. Het is één van de weinige coniferen, naast de grove den en de taxus, die van nature voorkomt in Nederland. Er zijn 60 soorten van deze boom bekend op het noordelijk halfrond, tot zelfs boven de poolcirkel. Een groot deel van de Nederlandse exemplaren groeit op de Veluwe en in Drenthe op arme zandverstuivings- en heidelandschappen. De Drentse naam is 'iberen' of 'damberen'. Er is een restpopulatie in Limburg. De jeneverbes is tweehuizig, d.w.z. er zijn mannelijke en vrouwelijke bomen. De jeneverbes

Foto 1 Jeneverbessen op de Drentse heide

Foto 2 Bessen van 2 jaargangen

heeft naaldvormige 'bladeren' in kransen van drie. De boom kan 12 meter hoog worden, vaak in struikvorm. Er vindt nauwelijks natuurlijke verjonging plaats. Uitzondering zijn bepaalde terreinen van het Ministerie van Defensie waar de bodem regelmatig wordt verstoord. De Jeneverbes is een pionierssoort waarvan de zaden kiemen in minerale bodems na enkele natte jaren. Mogelijke verklaringen voor de beperkte verjonging zijn konijnenvraat van jonge scheuten en vooral een te zure samenstelling van de bodem. Jeneverbessen worden in Nederland in de meeste gevallen als solitaire struiken aangetroffen. Concentraties van grote aantallen zijn zeldzaam.

In enkele bijzondere gebieden staan veel jeneverbesstruiken dicht bij elkaar. Enkele plekken waar verder jeneverbessen te vinden zijn:
- Het Wakelveldje, een stuk heide op de Biesterij bij Rijssen;
- Stakenberg (bij Elspeet op de Veluwe)
- Sallandse Heuvelrug;
- Langs de weg van Otterlo naar Schaarsbergen
- Op de Noetselerberg en De Borkeld bij Holten;
- Vierhoutense Heide (bij Vierhouten op de Veluwe).
- Otterlo (deels in het Nationaal Park De Hoge Veluwe en deels in het bos bij Otterlo)
- Grote populaties komen voor in de naaldwouden van Azië en Canada.

Een z.g. 'rode lijst' boom

De jeneverbes is de enige boomsoort in Nederland die op de Nederlandse Rode lijst van planten staat: algemeen voorkomend, maar sterk in aantal afgenomen. De jeneverbes is een in Nederland wettelijk beschermde boom. Voor het voortbestaan van de jeneverbes is het belangrijk dat er voldoende exemplaren in de buurt staan en dat ze vrij staan; de wind moet vooral tijdens de bloei vrij spel hebben. Dit om het zogenaamde roken van de bomen te waarborgen. De plant verspreidt namelijk tijdens de bloei wolken van stuifmeel. De grote lijster eet de kegelbessen en verspreidt op deze wijze de zaden.

Toepassingen

Door de langzame groei is de jeneverbes voor de bouw weinig interessant. Het aromatische hout wordt gebruikt in de meubelindustrie en vroeger voor kleerkasten (motten houden niet van de geur). De bessen hebben een harsachtige zoete smaak en kennen veel toepassingen. In de regel heeft men weinig waarderende woorden voor dit 'struikgewas', maar toch zijn er ook mensen die er anders over denken. Een Engelse tuinarchitecte schreef: "De tere, mysterieuze pracht van de kleuren is even subtiel als die van de mist en nevelbanken in een warm en vochtig bos. Er is eigenlijk nooit sprake van echt groen bij de warme donkere tinten in de duistere schaduwpartijen of bij het wazige blauwgrijs dat over de buitenkant van de twijgen ligt verspreid". Voor de houtdraaier is het ook bijzonder hout. Enige tijd geleden zag ik een stammetje bij een houthandel en dacht: kopen en meenemen! Het overtrof alle verwachtingen, het draait gemakkelijk, het heeft een prachtige roodachtige kleur, en het ruikt inderdaad heerlijk aromatisch, zie foto 3.

Foto 3 Hout van de jeneverbes

Gastheer van een dodelijk schimmel

In Noord-Holland grijpt perenroest om zich heen, ze gaan er langzaam aan kapot. De oude perenbomen langs de Neckerweg in de Beemster zijn ernstig aangetast. Ze zijn omstreeks 1875 geplant. Grote boosdoener is de jeneverbes die allerlei perenbomen aantast. Hij is de gastheer van de schimmel die de bomen aantast. 's Winters nestelt de schimmel zich in de jeneverbes waar hij zijn sporenverzameling opbouwt die in het voorjaar openbarsten. Door de wind meegenomen dringen de sporen dan in de ontluikende bladeren van de perenbomen. Ze veroorzaken daar gele en oranje vlekken op het blad, zie foto 4. In de herfst, als de peren hun blad weer verliezen, verkast de schimmel zich weer naar de jeneverbes om een nieuwe sporenverzameling op te bouwen. Het probleem doet zich vooral voor bij oude rassen perenbomen die niet worden bespoten.

Foto 4 Perenroest

Mythen, sagen en sprookjes

In het boek *'Bomen en mensen, Een oeroude relatie'* komen erg veel verhalen voor over de jeneverbes. Hieronder een kleine greep uit het geheel. In de middeleeuwen werd de boom als een symbool van kuisheid gezien. Op een van de schilderijen van Leonardo da Vinci, het portret van de vrouwe Ginevera de Benci, is een jeneverbes op de achtergrond te zien. De naam Ginevera is een verwijzing naar de jeneverbes. De hedendaagse naam Jennifer is een moderne variant van Ginevera. Boseigenaren kregen soms problemen met mensen die voor het onderhoud zorgden omdat die weigerden jeneverbesbomen te kappen omdat er een goede geest in zou huizen. Ook bij de Mariaverering speelt de jeneverbes een rol; Onze Lieve Vrouwe werd soms omkranst door altijd groene jeneverbestwijgen. Boeren rookten vroeger bij voorkeur een pijp gemaakt van jeneverbeshout omdat die de meeste bescherming bood tegen boze geesten. In de middeleeuwen bereidde men een drank van jeneverbessen en was men beschermd tegen kwade invloeden. Volgens een oud geloof verstonden sommige mensen de zwarte kunst om zich onzichtbaar maken door een drank van jeneverbessen te drinken. De jeneverbes bezat de kracht om dieven het gestolene terug te laten brengen.

Jeneverbes in de volksgezondheid

Er zijn weinig planten die zoveel helende werking kennen als de jeneverbes. Vermoeidheid verdwijnt als men onder een jeneverbes ging rusten. De jeneverbes zou verjongend werken en levenwekkende kracht bezitten; geen vreemde gedachte als men denkt aan de altijd groene boom en frisse aromatische geur. Etherische olie, gemaakt van jeneverbessen, kan goed gebruikt worden voor massage. Een aftreksel van jeneverbessen werkt vocht afdrijvend en is goed tegen blaasontsteking. Velen vertrouwden op de kracht van jeneverbessen, zelfs tegen de pest. Olie van jeneverboomhout zou helpen tegen pokken, wratten en likdoorns. Als kinderen in de Middeleeuwen ziekelijk waren hing men brood en wol in een jeneverboom onder het uitspreken van het volgende rijmpje:

Gij duiv'len en duiv'linnen,
Hier breng ik wat te eten en spinnen.
Gij moet spinnen en eten,
En mijn kind vergeten.

Jeneverbes in de keuken

In het standaardwerk 'KRUIDEN; het complete naslagwerk voor het kweken en gebruiken van kruiden' van Lesley Brenmess wordt op veel plaatsen de jeneverbes genoemd. Enkele voorbeelden. Fijngestampte bessen worden toegevoegd aan marinades, vullingen van varkensvlees en wild.
Ook zijn de bessen populaire smaakmakers bij zuurkool, sauzen, ham en kool. Peertjes met jeneverbessensaus smaken heerlijk. Gebakken lamsniertjes smaken beter met jeneverbessen.
Varkenskarbonade kan gemarineerd worden met jeneverbessen en knoflook.

Foto 5 Gewoon gekocht bij Albert Heijn

HEGNER & Ko
Totaalleverancier van machines en gereedschappen

Tormek T3

De Tormek T3 natslijpmachine is de ideale slijpmachine voor de houtbewerker. Deze machine wordt geleverd met diverse hulpstukken, voor specifiek slijpen zonder te vonken. De machine weegt slechts 7,4kg. De behuizing is uit kunststof geproduceerd. De machine wordt samen geleverd met een beitelhouder en een hoekmeter.
Steen: Ø 200mm
Garantie: 8 jaar!

Tormek Slijphulpstuk SVD-185

Het SVD-185 slijphulpstuk voor de Tormek machines is speciaal bedoeld voor het slijpen van vingernagelvormige houtdraaigutsen. Door middel van het slijphulpstuk, wordt de guts in een perfecte hoek geslepen.

Hegner & Ko
Fermiweg 16
3208 KT Spijkenisse
Tel: 0181-647535
Fax: 0181-647311
Mail: Rob@hegner.nl

KS Drechselbedarf
Nu bij ons verkrijgbaar

STRATOS –
De professionele draaibank

Voor beginnende, gevorderde, beroeps en kunstenaars

- Trillingsvrij, massief gietijzer
- U/minuut van 80 tot 3500
- Vast en tegencenter precies in lijn
- Draai- en verschuifbare vaste kop
- Totaal gewicht: 178 kg

Vaste kop:
- M33x3,5 opname met Mk2
- Centerhoogte: 230 mm
- Centerafstand: 700 mm
- Draai- en verschuifbare vaste kop

Losse kop:
- Mk2
- Slag van de pinole: 100 mm

Motor:
- Krachtige 1,5 Kw motor met 230 volt aansluiting

STRATOS met onderstel: 2380,00 Euro
Aanbieding nu (Prijs geldig tot: 31.01.2014): **2180,00 Euro**
Bedverlenging, tevens buitendraaihulpstuk, 400 mm lang plus beitelsteunverhoging: 298,00 Euro

Drechselbänke • Drechselmesser • Drechselkurse • Accessoires • Bücher • Videos
Drechselbedarf K. Schulte • Meppener Str. 111 • D-49744 Geeste-Groß Hesepe
Tel. +49 (0) 59 37 - 91 32 34 • www.drechselbedarf-schulte.de
Öffnungszeiten: Mo.–Fr. 8–12 Uhr • Mo.–Do. 14–17 Uhr • 1. Samstag im Monat 9–13 Uhr und nach Vereinbarung

Jo van Splunder - Mondriaanse draaikunst

Ab Kraaijeveld

Na een succesvolle periode van gesegmenteerd draaien kwam er een stilstand bij Jo van Splunder uit Driehuis. Wat nu?
Een artikel in Woodturning, waarin **Dennis Keeling** een samengestelde vaas behandelde met werktekeningen deed het vuur weer terugkeren.

Eigentijdse uitstraling

De vaas bestaat uit veel verschillende houtsoorten, die afwisselend smal of breed worden gezaagd en geschaafd. Stroken ebbenhout of wengé verfraaien de verticale en schuine patronen. Bij het verzamelen van geschikte balkjes komt het er op aan welke houtsoorten goed met elkaar combineren, dat is voornamelijk een gevoelskwestie. Tegenstellingen in licht en donker hout, maar ook in fraaie nervatuur tegenover bijna ongetekend hout zorgen voor een boeiende aanblik. Het spreekt voor zich dat de vormgeving van de vaas simpel en strak uitgevoerd moet worden. Afgewerkt met shellawax heeft het geheel een moderne, eigentijdse uitstraling. Met een dergelijke vaas, mooi samengesteld en tiptop afgewerkt, heb je succes bij familie en vrienden. De erfgenamen plakken bij wijze van spreken reeds een stickertje met hun naam onderop de vaas. Onder andere om die reden heeft Jo drie van deze zeer bewerkelijke vazen vervaardigd, maar daar houdt het niet bij op.

Foto Dennis Keeling

Het platte vlak

Deze 'specialist in segmenteren' broedt lange tijd op het idee om deze werkwijze ook in het platte vlak uit te voeren. Als liefhebber en bewonderaar van Mondriaan ligt het voor de hand om een compositie te maken met lijnen en vlakken. De eerste voorbereidingen vinden plaats op papier. Het is een uitdaging om een ogenschijnlijk simpele compositie te creëren die het oog streelt, maar die ook technisch uitvoerbaar is in hout.

Daarna start de zoektocht naar geschikt droog hout, gevolgd door het proces van zagen, schaven en lijmen. Zo ontstaat een rechthoekige constructie van ongeveer 5 cm dikke stroken esdoorn, rood padoek en het gele amarillo met een lengte van 32 cm en een breedte van 21 cm en een hoogte van ruim 4,5 cm. Smalle stroken ebbenhout versterken de compositie.

Risicomijdend

Nu weet iedere houtdraaier dat het draaien van een rechthoekige schaal met scherpe punten de nodige problemen kan opleveren. Dit werkstuk vraagt zoveel voorbereiding dat elk risico zoveel mogelijk vermeden moet worden. Om die reden heeft Jo de rechthoek aan 4 kanten aangevuld met voorgezaagde stukken afvalhout, zodat er een ronde constructie ontstaat die veel makkelijker te draaien is. Het geheel wordt op de faceplate geschroefd, waarna eerst de onderkant en later de bovenkant wordt vormgegeven. Met behulp van een dubbele krompasser wordt vastgesteld dat de schaal overal even dik is en met de lintzaag kunnen de 4 stukken resthout weer worden verwijderd.

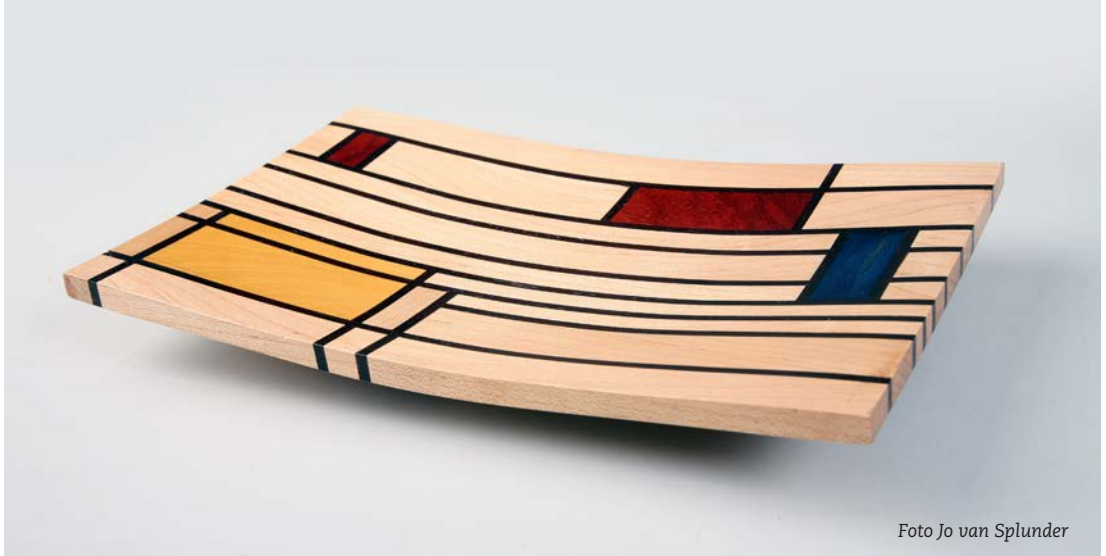

Foto Jo van Splunder

Eén concessie

Voordat de schaal kan worden afgewerkt met shellawax moet Jo één noodzakelijke concessie doen: blauw hout bestaat niet, dus dat ene, voor de compositie onmisbare vlakje, wordt ingekleurd met kleurstof. We 'vergeven' het hem. Het resultaat is buitengewoon fraai en ook deze schaal wordt door Jo om familiaire redenen in drievoud vervaardigd.

Unu Pikin

Axel Zijp

De Stichting "Unu Pikin", Surinaams voor "Ons Kind", in Paramaribo is al 10 jaar actief om jonge mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op te leiden tot o.a. fietsenmaker. De wens bestaat om de activiteiten uit te breiden. Dit om te kunnen verkopen aan de toeristen. Deze Stichting draait alleen op giften. Wij hebben daarop gereageerd met het idee om daar cursussen te geven in hout draaien en eventueel kantklossen. Om een lang verhaal kort te maken: wij zijn op zoek naar gereedschappen voor dit beslist goede doel, 2- of 3 kleine houtdraaibanken, opspan gereedschap, afwerkingsmiddelen. Draaibeitels hebben we al voldoende gekregen. Wie ons kan en wil helpen, mag contact opnemen met ons.Wij houden u op de hoogte van de vorderingen.

Axel en Rina Zijp, tel: 0229 219336 of 06 536 11 202 **Email: info@kleinhout.com**

Onze Prijswinnaars!

Herman Kroon
1e prijs

Nico Cornelder
2e prijs

Dhr. Van Wageningen
3e prijs

Natuurlijke houtvormen 4

Jan Karreman Deze keer aandacht voor "Samenwerkende/-groeiende takken".

Van nature splitsen takken zich steeds weer om uiteindelijk een grotere struik of boom te vormen. Soms lijkt het erop dat ze spijt hebben van deze keuze en hierop terugkomen. Dat gebeurt dan soms zodanig dat ze weer "in/aan elkaar groeien" en als één verder gaan.
Op de foto's enkele stukken hout die door genoemde groeiwijze een ongebruikelijke vorm vertonen. Hoogstwaarschijnlijk zijn ze niet geschikt om ooit nog eens wat van te draaien maar wie weet ontstaat er toch nog eens een idee om er wat mee te doen en anders ? ..... gewoon zo laten.

Appel

kronkelwilg

Sleedoorn

Heb je ook vreemde, mooie of afschuwelijk lelijke (zijn er die trouwens?) houtvormen, ontstaan in de natuur of door de mens een handje geholpen, neem even contact op met de redactie en we kijken of we het in deze rubriek mee kunnen nemen.

Cursus Snijdend Houtdraaien
door
Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max.3 personen leer je op een grote bank (Wema, Jell met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) € 390
voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet gevonden hebben (II)
Vervolgcursus (4 x 4 uur) € 195
Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde.

Inschrijfformulier en informatie
Christiaan Jörg, W Heukelslaan 6, 3581 SP Utrecht
Tel. 030 - 2513 684, info@christiaanjorg.com

www.christiaanjorg.com

CASA PLATA
Ad Zoon
Koestraat 28
2871 DR Schoonhoven
tel.: 0182 320088
mob.: 06 48322559
e-mail.: ad@zoon.nl

Maak uw draaiwerk
persoonlijk
met een brandmerk
van uw initialen

hand- en machine gravures, o.a. brandmerkstempels - sportprijzen

BAPTIST.NL
VOOR HOUTBEWERKERS

Bezoek **Baptist.nl** en vind ruim 8.000 artikelen met uitgebreide omschrijvingen en afbeeldingen! Dé speciaalzaak voor de fijne houtbewerking met het grootste assortiment gereedschappen en machines voor houtdraaiers, modelbouwers, houtsnijders, meubelmakers en hobbyisten met passie voor hout!
Graag tot ziens in Arnhem!

Baptist voor Houtbewerkers **gereedschappen en machines**
Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
Tel.: 026 - 445 16 44
houtbewerkers@baptist.nl

Winkel ook op Baptist.nl

Emmer draaien en natuurlijke houtvormen behouden

Andries Dooper

Laat ik mij even voorstellen, ik ben Andries Dooper, lid van de afdeling Noord. Als kleine jongen snoof ik de verschillende houtgeuren bij ons thuis in de timmerwinkel al op. Er werd van alles gemaakt, wat kenmerkend voor de bouw is. Zo ben ik in de voetsporen van mijn vader ook aannemer geworden. Na een ongeluk, waarbij zwaar letsel aan de rug mij noopte om dit mooie, maar ook pittige vak op te geven, ben ik bouwkundig instructeur op de werkplaats geworden van een samenwerkingsverband bouw. Hout loopt dus als een rode draad door mijn leven.

Als vrijwilliger bij Houtzaagmolen 'De Rat' in IJlst kreeg ik een mooie puist van een beuk. Deze werd afgezaagd om de boom stabiel op de slede te kunnen leggen. Deze puist heeft wel twee jaar op de werkbank gelegen, zonder dat ik een goed idee had wat ermee te doen. Het was wel een bijzonder stuk.

Mijn oudste dochter trouwde vorig jaar in Zuid-Frankrijk. Op een zwerftocht langs een rivier zocht ik naar bijzonder hout en takken en vond wel wat van mijn gading. Thuisgekomen paste een tak mooi om de puist en wist ik hoe ik het wilde hebben.

Echter, de buitenkant van de puist mocht niet beschadigd worden en kon dus niet opgespannen worden. Hierdoor heb ik een nieuwe wijze van houtdraaien bedacht, namelijk **emmer draaien.**

Ik heb een pvc emmer van binnen en buiten versterkt met multiplex en op de schijf geschroefd, zo goed mogelijk centrisch. Hierna heb ik de puist met keukenfolie omwikkeld, zodat deze schoon bleef, vervolgens vastgezet met wiggen en de emmer vol met pur geblazen. Ik heb rechtsonder een holte gedraaid onder een hoek en daarna de puist licht met glasparel gestraald en in de olie gezet. Het is een bijzonder object geworden.

Inpakken in huishoudfolie

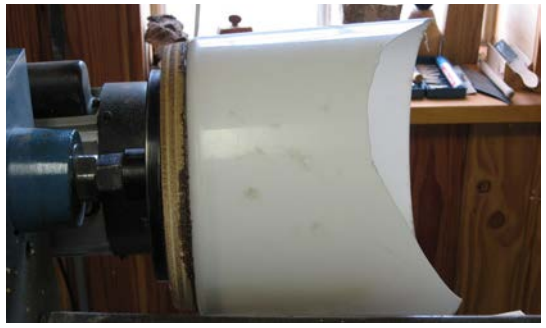

Emmer verstevigen en opspannen

Holte excentrisch draaien om spanning in het object te krijgen

Object met wiggen in de emmer vastzetten en volpurren

Holte uitgedraaid

Bericht uit de werkplaats

Bert Rosbach

Als je de beide WC's in huis hebt verbouwd, dan valt het je op, dat de bestaande houder voor rollen WC-papier eigenlijk niet past bij de nieuwe tegels. Dus maak je maar twee nieuwe. En dan blijkt gewoon vurenhout toch uitstekend te passen. Heel simpel: een ronde schijf draaien en een kant en klare stok er in lijmen, 3 pootjes er onder en klaar is de houder. (foto 1)

1

2

Mijn project voor KIE (Kunst in de etalage) is klaar. Het is een grote ronde schijf van bijna 50 cm diameter, met daarop een draak, een ridder, en een jonkvrouw. (foto 2) De ridder is aan de winnende hand, hij heeft de draak al aardig toegetakeld. De jonkvrouw durft weer te kijken en haalt de handen voor haar ogen weg om nog eens goed naar haar galante ridder c.q. redder te kijken. Je weet meteen dat de ridder Joris, George of Georg heet, en dat de jonkvrouw de dochter van de koning is. De lichamen van ridder en jonkvrouw zijn over 3 assen gedraaid. De middelste as was voor de zijkanten van het bovenste deel van het lichaam, de twee andere assen waren voor de voor- en de achterkant. Soms zit het mee, soms zit het tegen. Van een goede kennis van onze dochter kreeg ik een dikke eiken plank. Er zaten wat scheurtjes in, maar het was dacht ik wel bruikbaar. Na het zagen tot brokken voor een tweetal schalen viel het spontaan uit elkaar tot kleinere stukken. Dan maar geen schalen. Begin september kreeg ik een mailtje: Gevraagd: 168 halve cilinders in de maten 32 mm lang, en diameters 17 t/m 23 mm. 7 diameters dus en 24 stuks per diameter. De afzender, de baas van de stadswerkplaats, kan wel draaien, maar hij heeft een oude draaibank en als je die aanzet, loopt dat lang niet zo mooi als de mijne. Hij weet dat ik meer ervaring heb. Even een proefserie gemaakt voor de juiste interpretatie. De tolerantie opgevraagd. 1 mm was te veel, logisch natuurlijk. Zou ik ook niet willen. Ik houd dus maar 0,1 mm aan. Je lijmt twee latjes op elkaar met papier er tussen. Op de gewenste diameter draaien, splijten, het papier wegschuren, afkorten en op maat schuren. Waar die halve cilinders voor nodig zijn? Voor een nieuwe ontwikkeling op het gebied van bonbon-fabricage. Achteraf bleken de toleranties toch iets groter: 0,3 mm, en dan meestal 0,3 mm te klein. Ook is het behoorlijk lastig om je centers precies op de naad te krijgen. En met precies bedoel ik een afwijking van minder dan 0,5 mm. Maar, ze zijn klaar en eind september afgeleverd. Het gebruikte hout is gewoon vurenhout, uit de bouwmarkt, wel is gelet op kwasten en harsgangen. Verder is alleen de vlakke beitel gebruikt. Ik vind dat nog steeds het fijnste gereedschap voor het draaien van cilinders, zeker bij vurenhout. (foto 3) Bij het project KIE (Zie boven) hoort ook een wedstrijd met een deskundige jury. Joris is met draak en prinses in de prijzen gevallen. Speciaal genoemd werden: het vakmanschap en de aandacht voor de details. Nou dat streelt je ego of niet. Op de demodag in Voorhout demonstreerde Christiaan Jörg hoe hij een schaal draait. Aan het eind van de dag had hij een nog niet compleet uitgeholde schaal over. Die kreeg ik mee, om af te maken. Alleen paste de kamer niet over één van mijn klauwen, dus moest ik die aanpassen. Daarna was de schaal niet meer geheel centrisch. Buitenkant weer rond gedraaid, en daarna de binnenkant verder uitgehold. Na een tweetal uren werk had ik dus een prachtige schaal. Brandmerk erin en klaar. Die zelfde dag kregen wij bezoek van familie, en die kon ik blij maken de schaal. (foto 4) In 2003 waren wij met vakantie in Denemarken, en we hebben toen het Viking schip museum in Roskilde bezocht. Daar lag een foldertje met de beschrijving van het spel "Nevatavl", een oud spel. Een paar jaar terug was er in Assen een tentoonstelling over de vikingen, en daar kwam ik het spel weer tegen. Ik heb dus zo'n spel gemaakt. 12 pionnen uit gerookt eiken (van die gekregen plank), één koning, ook uit gerookt eiken, en 24 andere pionnen uit beukenhout. Uit 12 mm multiplex een speelbord gemaakt, met een kist er onder om alle speelstukken in op te bergen en we kunnen achter het bord. De stukken zijn aan de onderkant voorzien van een boorgat van 8 mm , dat is opgevuld met loodhagel en afgesloten met dun groen vilt. (foto 5)

3

4

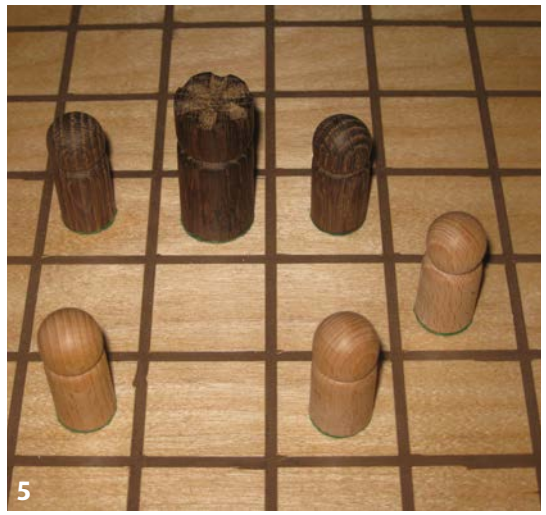

5

Houtdraaiers uit de Haarlemmermeer en omstreken maken een grote Kerstgroep

Martien van Vliet Houtdraaien is een individuele bezigheid. Onze groep bedacht een gezamenlijk project.

Wat maken we vandaag

De heren en dames houtdraaiers van onze afdeling, die met grote regelmaat bij elkaar komen om te draaien, hebben twee locaties om met een groep van 12- 16 personen een dag met elkaar door te brengen. In de zomermaanden bij Cor van Leeuwen in Aalsmeer en in de herfst en wintermaanden bij Martien van Vliet in Wassenaar. De locatie “Cor” is zomerproof en “Martien” is vorstbestendig. Nadat de draaibanken staan opgesteld regelen we als eerste, onder het genot van een kopje koffie, “ wat we de volgende Doedag gaan doen en wat we als thuiswerk” voor de komende bijeenkomsten interessant vinden om te maken. Met de Kerstgedachte in het achterhoofd werd een bijzondere Kerstgroep voorgesteld. Het moest een groep worden met veel schapen, naar voorbeeld van een Kerstgroep in AktieRadius 30 en 31. Het aantal schapen had te maken met de ontvanger van de Kerstgroep, een ongeneeslijk zieke ex collega van een van de leden van onze afdeling. Hij heeft als hobby schapen houden en volgt onze draaiverrichtingen via Facebook.

Draaien maar

Nadat de malletjes van de figuurtjes, die een van de leden had waren verdeeld (hij had al eens een Kerstgroep gedraaid) druppelde van lieverlee een schaapskudde op een centraal punt binnen. Dat werd uiteindelijk een kudde van een kleine dertig schapen maar ook een zelf ontworpen ezel, kameel en koe(os?). Ook bij het draaien van de beeldjes werden extra exemplaren aangeleverd zodat er een bonter dan gebruikelijk gezelschap rond de kribbe is ontstaan. Bij het verschijnen van dit nummer wordt de groep overhandigd.

Verrassend draaiwerk

Jan Karreman Soms maak je draaiwerk op een eenvoudige wijze, van een simpel stuk hout en is er sprake van een verrassend resultaat.

Tijdens ambachtelijke weekends, fairs, etc. wordt er nogal eens gedemonstreerd met de houtdraaibank. Aan uitgebreid draaien kom je trouwens vaak niet echt toe omdat de meeste tijd gaat zitten in toelichting en beantwoorden van vragen. Uiteraard breng je dan ook altijd wat gedraaide stukken mee om te laten zien wat er zoal kan op de houtdraaibank (anders dan het vaak wel bekende draaien van tafelpoten) en dan vooral die waarvan je denkt dat men ze mooi zal vinden en waar je natuurlijk ook wel een beetje trots op bent.
Zo heb ik al enkele keren wat stukken meegenomen en dan blijkt dat het niet altijd ingewikkeld en hoogstaand hoeft te zijn om bij mensen in de smaak te vallen. Tolletjes, paddenstoelen etc. maar ook eenvoudige schaaltjes doen het ook altijd goed.
Daarom wil ik graag deze schaal laten zien. Veel mensen vinden hem prachtig en sommigen willen hem ook graag kopen. Terwijl het hier geen ingewikkeld stuk draaiwerk betreft maar een stuk waarbij de structuur/opbouw van het hout en de wijze van draaien wel verrassende effecten geeft. Eigenlijk is het een proefstuk uit een restant multiplex omdat ik voor de uiteindelijke schaal een mooi stuk hout (beuk met slaap) wilde gebruiken en niet het risico wilde lopen dit te verknallen. Het proefstuk bleek echter zo leuk te worden dat er van de andere schaal nog niets is terechtgekomen.
Materiaal: Een stuk multiplex van ca. 35 x 35 cm., 4 cm. dik.

Werkwijze:

Met de schroefplaat in de bank zetten (of op een hulpstuk vastplakken als je bang bent dat de schroefgaten later niet wegvallen) en er een schijf van draaien. De buitenrand gelijk afwerken. De schijf vervolgens opnieuw inspannen maar nu wat excentrisch, b.v. 25 à 30 mm. uit het midden. Nu de onderkant van de schaal draaien, er een kamertje indraaien en afwerken. De schijf omkeren en middels het kamertje inspannen. De uitholling van de schaal draaien en het vlak eromheen ook afwerken. Indien gewenst, nog wat andere lijnen/groeven aanbrengen. Als het opspannen middels het kamertje niet helemaal vlak gebeurt, hetgeen bewust gedaan kan worden, b.v. in de laatste fase als het vlak buiten de uitholling afgewerkt wordt of de groeven aangebracht worden, staat de schijf als het ware wat schuin waardoor niet alle houtlagen gelijkmatig afgedraaid worden. Hierdoor ontstaat een leuk effect zowel in houtkleuren als in de eventueel aangebrachte groeven. De schaal is dan rond de uitholling niet meer overal even dik !De mate waarin geschuurd moet worden is, los van de kwaliteiten van de draaier en het gebruikte gereedschap, mede afhankelijk van de soort en de kwaliteit van het multiplex.
Zo heb je dus een goedkoop werkstuk waarvoor geen dure hulpmiddelen nodig zijn en dat eenvoudig te maken is. En omdat uiteraard de afmetingen , excentriciteit, afwerkingwijze etc. geheel naar eigen wens in te vullen zijn kun je de schaal aanpassen aan je eigen wensen en/of mogelijkheden m.b.t. draaibankgrootte en beschikbaar hout.

Resultaat: Een schaal met een verrassend effect.

Marcel van Berkel

eerste prijs in Ierland, derde prijs in Engeland

Ab Kraaijeveld

Als we op het aantal nationale en internationale prijzen afgaan behoort Marcel van Berkel tot de absolute top van de Nederlandse houtdraaiers. Hij weet zich in zijn eigen, zeer herkenbare stijl steeds verder te ontwikkelen en dat dwingt in binnen– en buitenland veel respect af. In september mocht hij in Ierland de eerste prijs in ontvangst nemen in de 'professional category' van het 31e International Irish Woodturning Seminar in Sligo. In oktober werd ditzelfde 'freestyle work' in Londen beloond met de derde prijs. Namens de redactie van dit blad willen wij hem daarmee van harte feliciteren. Een kleine persoonlijke kanttekening met permissie: na het draaien van de zeer dunne vaas volgden ruim twee weken van uiterst precair snijd- en schuurwerk. Meer dan 90% van de tijd is dus besteed aan houtsnijden. Mijn vraag aan Marcel: "Valt jouw werk nog steeds onder de categorie 'houtdraaien' of wordt het tijd om er een ander etiket op te plakken?"

Het jaarlijkse seminar van de Ierse houtdraaiersvereniging, National Irish Woodturners Guild, werd op 26/28 september gehouden in Sligo aan de westkust van Ierland in het Radison Blue Hotel.
Het hotel heeft een speciaal tarief voor de houtdraaiers en partners. Voor de partners worden er uitstapjes georganiseerd.
Het hotel beschikt over een aantal congresruimten zodat er zes demonstraties per rotation gedaan kunnen worden.
De demonstrators waren o.a. Nick Cook (USA), Pascal Oudet (Fr), Simon Hope (GB), Richard Findley (GB), Ambrose O'Halloran (IRL), Gabriel Wall (IRL), Mick Hanbury (GB), Tom Edwards (USA) plus locale draaiers waaronder Christien van Bussel, een Nederlandse die 15 jaar geleden naar Ierland verhuisde. De demosessies duren 1,5 uur en aan het eind van de sessie wordt gestopt om het gemaakte te veilen. De opbrengst gaat naar een van te voren bepaald goed doel.
Zo'n meerdaags seminar zorgt voor nieuwe vriendschappen en het versterken van bestaande!
Na de laatste sessie van de dag gaat men meestal naar de hotelpub om nog een poosje na te praten voordat er een gezamenlijke maaltijd is. Op zaterdag is er een galadiner met uitreiking van de prijzen in de diverse categorieën. In de categorie Professionals heb ik de eerste prijs gewonnen, dus de reis was niet voor niets!
De organisatie laat een locale keramiekkunstenaar de prijzen maken, zodat je zowel een oorkonde als een leuk aandenken ontvangt.
Het object, genaamd 'WIRED WOOD' is gemaakt van kersenhout, afmetingen H 15, B 12 en 2 mm dun. Eerst een vaas gedraaid daarna gecarved met behulp van een zogenaamde 'mini air die grinder' met diverse 'kutzal tips' en 'hs metalcarving tips'. Daarna ruim een week schuren met reepjes schuurpapier.
Het stuk is daarna geoxideerd.
De totale bestede tijd is ruim 2 weken.

Het was een geweldig gezellig seminar, veel bekenden gezien en gave demo's bijgewoond. Zeker de moeite waard om eens heen te gaan. Volgend jaar wordt het in Dublin georganiseerd, waar ik ook zal demonstreren.
Mijn antwoord op de vraag van Ab: Valt het nog steeds onder de categorie houtdraaien? Het volgende:

Zonder te draaien of te kunnen draaien zou ik nooit een dergelijke vorm zoals 'wired wood' kunnen maken. Om deze vorm goed te maken moet je ook goed kunnen draaien, d.w.z. de juiste technieken van het draaien goed beheersen, het object moet nl van boven tot onder een gelijke wanddikte hebben. Bij veel van mijn vormen, hoe grillig ze ook zijn, komt het in de eerste plaats aan op houtdraaien. Ik noem ze ook vaak gedraaide open vormen. In het Engels wordt het omschreven als 'wood turned art'. Als je mee doet met een thematische houtdraai-expositie in bijv. USA dan wordt van de deelnemers geëist dat minstens 20% van de tijd in het houtdraaien zit. Ik ben telkens op zoek naar nieuwe houtgedraaide vormen. Mijn omgeving geeft mij inspiratie om dat in een gedraaide vorm weer te geven. Dit lukt niet met alleen draaiwerk, maar soms kom ik met allerlei andere technieken op een gedraaide vorm tot het object wat ik graag wil bereiken.

Marcel van Berkel

Demodag

25 april 2015
Met demonstraties door:

Marcel van Berkel, Jan Kulsdom, Klaas Dijkema

Noteer deze datum vast in uw agenda!

Demodag 25 oktober 2014

Arie Braspenning

Op zaterdag 25 oktober jl. is weer de centrale demodag gehouden op de bekende locatie in Ede. Centraal in het land. Voor ieder bereikbaar, zij het voor de een wat verder dan voor de ander. Toch hadden veel leden het er weer voor over om uit noord en zuid, oost en west naar Ede te komen.

Zoals gebruikelijk was er dezelfde opstelling als de jaren hiervoor: bij de ingang Hegner met zijn gereedschappen en materialen, direct rechts om de hoek het ontvangstcomité, de demonstratiezaal met de videopresentatie, dan Paul Smeets van Timmerveld, etc.. Alles heel voorspelbaar, dus vertrouwd voor menigeen en voor anderen spreekt er enige mate van eentonigheid uit.
Gezellig is altijd de corner waar koffie, thee of wat anders genuttigd kan worden. Die hoek is altijd goed bezet want onderlinge ontmoeting en uitwisseling van ervaringen is voor de meeste draaiers van groot belang, daar komen ze voor. Deze keer zag je er ook leden schrijven. Het bestuur had immers bedacht een vragenlijst uit te delen om erachter te komen hoe het gros van de bezoeker denkt over deze demodag. Jammer dat er dan maar een klein gedeelte van de bezoekers, zo'n 20% (43 leden) van de ruim 200 bezoekers de moeite heeft genomen de vragenlijst in te vullen. Maar degenen die hem wel hebben ingevuld zullen we niet tekort doen, zij hebben waardevolle opmerkingen geplaatst waar het bestuur mee aan de slag kan.

Jammer dat al die prachtige werkstukken, zorgvuldig uitgezocht door de makers om hier neer te zetten, zo slecht tot hun recht komen in de grote hoeveelheden die te dicht op elkaar staan. Datzelfde geldt voor de ingezonden werkstukken die meedingen naar de prijzen van de wedstrijdtentoonstelling. De deskundige jury is niet te benijden dat ze daaruit de drie Mooiste? Origineelste? Technisch perfectste? Trend doorbrekende? winnaars uit moeten kiezen. Maar zoals op de middenpagina's van dit nummer te zien is, is het de jury prima gelukt. Voorwaar geen sinecure, maar alle lof voor deze deskundigen.

De demonstraties werden weer druk bezocht en de demonstrateurs mochten zich verheugen in een grote belangstelling. Was het sensationeel? Moeilijk te beoordelen, want ik was er maar even en heb niet alles gezien. Maar meestal is zo'n demonstratie voor de een al bekend en voor de ander iets nieuws omdat hij/zij een beginnend draaier is of die aparte techniek nog nooit heeft toegepast. Zo kun je het nooit iedereen naar de zin maken, als je maar in de gaten houdt dat je voor elke categorie draaiers wat te bieden hebt op zo'n dag, zowel voor de beginneling als de gevorderde en de deskundige. Op dat soort zaken letten ook de handelaren. Zij hebben van alles bij zich, voor elk wat wils. Als je genoeg geld hebt meegenomen kun je het nodige scoren. De handelaren zijn dan ook aan het einde van de dag niet ontevreden en zijn zeker niet voor niets gekomen. Als je zo rondkijkt op die dag zie je menigeen met vooral een mooi stukje hout lopen, want dat blijft bij de echte draaier toch een gewild artikel. Johan Seselle heeft daar oog voor, maar zeker ook Paul Smeets en wat te denken van de bestuursleden die voor de prijzen van de verloting zorgen. Ook Aat Meijboom en Jan van der Ploeg weten wat de houtdraaier graag wint bij de verloting en zorgen voor prachtige stukken draaihout. Jammer dat de demodag na de verloting als een nachtkaars uitgaat. Het zou wat langer mogen duren, zeker voor die mensen die 's morgens nog allerlei dingen thuis te doen hebben en pas 's middags naar de demodag kunnen komen. Dan vissen ze achter het net.
De organiserende afdeling (Veluwe) vertrekt natuurlijk als laatste want die moeten de zaak nog mee opruimen. Maar ze hebben zich van hun goede kant laten zien en gezorgd dat er voor ieder weer wat te beleven viel op deze dag. Je zult er als afdeling maar voor staan, voor die organisatie, dat is niet niks, daar zit een berg voorbereiding aan vast en vanaf het moment dat je weet dat je een dag gaat organiseren, moet je daar als totale afdeling intensief mee bezig zijn. Want zulke klussen doe je gezamenlijk, dat is de kracht van de afdelingen. Nu afwachten wat de afdeling Noord ons gaat bieden in het voorjaar van 2015 in Assen.

Verenigingsnieuws

Afdelingsnieuws – Agenda - Mutaties ledenlijst - Advertenties

Afdelingsnieuws

Afdelingsbijeenkomsten zijn in principe ook voor leden uit andere afdelingen te bezoeken. Wel graag van te voren afstemmen met de afdelingscontactpersoon waar u ook info kunt krijgen over de afdeling.

Afdeling Arnhem-Nijmegen
Afdelingscontactpersoon: Jaap Boks tel. 0481 372495
Bijeenkomsten in 2015: **17 januari, 21 februari, 18 april bij Jan Hovens in Venlo), 23 mei, 12 september, 17 oktober, 21 november.** De bijeenkomsten worden gehouden in het gebouw Onder de Toren te Elst (Gld), van 9.30 uur tot 12.30 uur.

Afdeling Arnhem-Nijmegen
Afdelingscontactpersoon: Jaap Boks tel. 0481 372495
Bijeenkomsten in 2015: **17 januari, 21 februari, 18 april bij Jan Hovens in Venlo), 23 mei, 12 september, 17 oktober, 21 november.** De bijeenkomsten worden gehouden in het gebouw Onder de Toren te Elst (Gld), van 9.30 uur tot 12.30 uur.

Afdeling Dommeldraaiers (Schijndel-Den Bosch)
Afdelingscontactpersoon: Arie Braspenning tel. 0418 513349 a.braspenning@planet.nl
Bijeenkomsten in 2015: **24 januari, 28 februari (hele dag), 11 april, 30 mei, 5 september, 10 oktober, 28 november (hele dag).** De bijeenkomsten worden gehouden in Soc.Cult.Centrum De Vink, Hoevenbraaksestraat 28, 5482 BD Schijndel, van 09.30 – 12.30 uur.

Afdeling Flevohoutdraaiers
Afdelingscontactpersoon: Taco van der Kolk tel. 0341 418128 kolkies11@gmail.com
Bijeenkomsten in 2015: **19 januari, 9 maart, 20 april, 1 juni, 14 september, 26 oktober, 14 december.** De bijeenkomsten worden gehouden in de botenloods van Siep Nijenhuis, Dokweg 26- 28 in Lelystad.

Afdeling Gouwe Groep
Afdelingscontactpersoon: Bert Dusseljee tel. 0186 601696 h.dusseljee@hetnet.nl
Bijeenkomsten in 2015: **19 februari, 16 april, 18 juni, 16 september, 15 oktober, 17 december.** De bijeenkomsten vangen aan om 19.00 uur en worden gehouden bij Cor Doornekamp, Henegouwerweg 21a in Waddinxveen. Nieuwe leden zijn welkom.

Afdeling Haarlem
Afdelingscontactpersoon: Bas Melis, tel. 023 5247015 b.melis@online.nl

Afdeling Haarlemmermeer
Afdelingscontactpersoon: Klaas Dikstaal tel. 020 6592977
Bijeenkomsten in 2015: **23 januari, 6 maart, 17 april** (locatie Vinckenburglaan 5 in Wassenaar)**,22 mei, 10 juli, 21 augustus** (locatie Oosteinderweg 113a Aalsmeer)**, 2 oktober, 13 november, 18 december** (locatie Vinkenburglaan 5 in Wassenaar). De bijeenkomsten beginnen om 09.00 uur en eindigen om 16.30 uur.

Afdeling Lochem
Afdelingscontactpersoon: Hans Langkamp tel. 0547 351881 fam. langkamp@live.nl
Bijeenkomsten in 2015: **5 januari, 2 maart.** De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: Kunstlokaal 11, Bosberg 29, Borculo en vangen aan om 19.30 uur.

Afdeling Noord
Afdelingscontactpersoon: Willem v.d. Schors tel. 0594 213326 wmvdschors@gmail.com
Bijeenkomsten in 2015: **10 januari, 7 maart, 16 mei, 12 september, 14 november.** De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie Ulgersmaweg 47 in Groningen en vangen aan om 10.00 uur. Inloop vanaf 9.30 uur.

Afdeling Noord-Holland Noord
Afdelingscontactpersoon: Aad Sneeboer tel. 0229 270982 am.sneeboer@quicknet.nl
Bijeenkomsten in 2015: **27 januari, 12 maart, 21 april, 2 en 3 mei expositie in de Abdij in Egmond-Binnen, 28 mei, 1 september, 8 oktober, 24 november. De** bijeenkomsten worden gehouden in het dorpshuis "de oude school", Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek en beginnen om 19.30 uur.

Afdeling Rotterdam
Afdelingscontactpersoon: Bert Rosbach tel. 010 4184786 a.rosbach@chello.nl
Bijeenkomsten in 2015: Inlichtingen bij Bert Rosbach.

Afdeling Utrecht, Werkgroep 'De Lekstroom'
Afdelingscontactpersoon: Ruud Philipsen tel. 078 6162310 ruudph@kpnmail.nl
Bijeenkomsten in 2015: **28 januari, 11 maart, 22 april, 3 juni, 15 juli, 25 augustus, 7 oktober, 18 november, 16 december.** De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: de Oude School te Lopikerkapel en vangen aan om 13.00 uur**.**

Afdeling Veluwe
Afdelingscontactpersoon: Bob Kemerink tel. 038 4540540 bob.kemerink@ziggo.nl
Bijeenkomsten in 2015: **7 februari, 2 mei, 5 september, 12 december.** De bijeenkomsten worden gehouden in een zaal van de Sionskerk, Asseltseweg 6, 8161 VV Epe**.**

Afdeling Vormgeven
Afdelingscontactpersoon: Bob Kemerink of HennyBelt tel. 038 4540540 bob.kemerink@ziggo.nl
Bijeenkomsten in 2015: Plaats van samenkomst is wisselend. Vraag dat na bij de contactpersoon.

Afdeling Zeeland/West Brabant 'De Scheldedraaiers'
Afdelingscontactpersoon: Piet Cevaal 0118-591753 cevaaldep@zeelandnet.nl
Bijeenkomsten in 2015: elke eerste zaterdag van de maand. De bijeenkomsten worden gehouden in Het Ambachtscentrum, Kattendijksedijk te Goes en vangen aan om 09.30 uur.

Videoapparatuur

onder video apparatuur hele stukje verwijderen en vervangen door: De videoapparatuur van Radius wordt bediend door Bert Rosbach. Hij zal op de demodagen zorgen dat de demonstraties kunnen worden gevolgd op een groot scherm. Afdelingen kunnen de apparatuur ook gebruiken. Maak daarvoor afspraken met Bert Rosbach tel. 010 4184786

Mutaties ledenlijst 3de kwartaal 2014

Nieuwe leden
Botter G., Kraaiheidestraat 39, 7913 BM Hollandseveld
Dehn J. van, Speenkruidstraat 120, 9731 GX Groningen
Heidelberg M., Spoorstraat 12, 5281 GL Boxtel
Huibregtse W.P., Noordweg 67, 4353 AT Serooskerke
Kruijf S.A. de, Aak 96, 1771 GJ Wieringerwerf
Magendans J.C.A., Kamperweg 56, 8162 EP Epe
Muis R. Chatelainestraat 13, 1336 SC Almere
Verhuisd
Jagt W. v.d., Linderveldweg, 7925 PS Linde
Stroet A.S., Dorpsstraat 111, 1713HD Obdam
Opzeggingen
Kolsté G.H.J. te, Laan van Nifterlake 51, 3612 BM Tienhoven
Krijger N.L., Bikbergerweg 56, 1272 PN Huizen
Kuilen A. v.d., Buurtweg 110, 3781 MG Voorthuizen
Meggelen A. van, Roos van Dekama Erf 66, 2907 EA Capelle a.d. IJssel

Vernieuwing e-mailadressen.

Voor de bestuursleden van Radius en de redacteur van AktieRadius zijn onlangs nieuwe e-mailadressen aangemaakt. Deze nieuwe adressen zijn al vermeld in de colofon, maar hier zetten we ze ook nog eens voor u op een rijtje.

Voorzitter	*voorzitter@houtdraaien.com*
Secretaris	*secretaris@houtdraaien.com*
Penningmeester	*penningmeester@houtdraaien.com*
Ledenadministratie	*ledenadministratie@houtdraaien.com*
Algemeen e-mailadres	*info@houtdraaien.com*
AktieRadius	*aktieradius@houtdraaien.com*

Hebt u binnenkort een van deze functionarissen nodig, gebruik dan het nieuwe e-mailadres.

Agenda

26/27 september 2014	Tage der offenen Tür Schulte	Meppen
4 oktober 2014	ACP vergadering	Nieuwegein
25 oktober 2014	centrale DemoDag	Ede
4 april 2015	ACP+Algemene Leden Vergadering	De Meern
25 april 2015	regionale DemoDag	Assen
3 oktober 2015	ACP Vergadering	Nieuwegein
24 oktober 2015	centrale DemoDag	Ede

In Memoriam

Ons bereikte het droeve bericht van het plotseling overlijden van ons lid

Nicolaas Jozef Eeken (Nic)

Nic was lid van de afdeling Noord Holland Noord.
Wij wensen zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen sterkte om dit verlies te dragen.

Te koop: van meubelmaker

Professionele (relatief weinig gebruikt en in perfecte staat verkerend) draaibank met 3-fase motor, 8x toerental links en rechts met verlengde spanlengte van 180 cm.
Inclusief:

- Zware, halfautomatische kopieerinrichting (ook hand bedienbaar) maximale kopieerlengte 100cm. (ook als gew. draaibank te gebr.)
- Zij-schuurschijf
- Band-schuurinrichting
- Kapinrichting + snel wegklapbare bril (zie foto)
- 4 'jaw' klauwplaat met beschermkap
- Beschermkap
- Opvangtrechter voor aansluiting op afzuiging (eigen bouw)
- Diverse opspanhulpstukken
- Diverse speciale kopieerbeitels ook in hardmetaal
- Assortiment hand-draaigutsen en 'Sorby' beitels
- Reserve schuurbanden en schijven
- Vele mallen.

Compleet voor de vraagprijs van € 2200,-

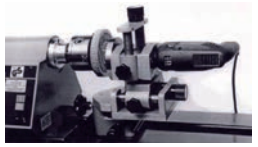

Tevens:
Prof. 'guillocheer' apparaat,
te gebruiken met boormachine.
(als nieuw)

Pr. € 150,-

H. DIDIER. Tel: 035 602 61 61. Email: henri.didier@ziggo.nl

SHELLAWAX

hèt product voor houtdraaiwerk met glans

info, bestellen, demonstratie aanvragen
WWW.WOODTURNING-POLISH.EU
info@woodturning-polish.eu ☎+31 6 27846808

Colofon

Lidmaatschap
Bij inschrijving zijn de volgende opties mogelijk:

A jaarcontributie € 30,00 plus het laatst uitgekomen tijdschrift in het jaar van inschrijving. Leden buitenland € 32,50.
B begunstiger € 15,00 per jaar (Begunstigers zijn volwaardig lid en hebben stemrecht. Zij ontvangen echter geen AktieRadius)
De inschrijf- en administratiekosten bedragen voor elk van deze mogelijkheden € 7,50. Men is lid van de Vereniging nadat zowel het inschrijfformulier als de verschuldigde contributie en de kosten zijn ontvangen.

Adreswijzigingen dienen tijdig doorgegeven te worden aan de ledenadministrateur, die zorgt voor de verdere verspreiding hiervan. Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid minstens 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministrateur bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen. Op de website van Radius www.houtdraaien.com vindt u onder contact een digitaal inschrijfformulier.

ING BIC code: BIC INGBNL2A
ING IBAN code: NL66INGB0000741949
Rabobank BIC code: RABONL2U
Rabobank IBAN code:
NL54RABO0396 3723 17

Bestuur
Voorzitter: Pieter (P.C.C.J.) Hermans, Douwe Brouwerweg 8, 1602 MK Enkhuizen tel 0228 317569
e-mail: voorzitter@houtdraaien.com
Secretaris: Aat (A.) Meijboom
L. de Raatlaan 15, 3209 AR Hekelingen tel 0181 639 728
e-mail: secretaris@houtdraaien.com
Penningmeester: Bert (A.) Rosbach
Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam tel 010 418 4786
e-mail: penningmeester@houtdraaien.com
Ledenadministratie: Ruud (R.) van Oorschot, J. Vermeerhof 7, 1394 GG Nederhorst den Berg, tel 0294 253 421
e-mail: ledenadministratie@houtdraaien.com
Leden: Jan (J.Q.) van der Ploeg, Jasper (J.) van de Visch, Arie (A.M.) Braspenning.

Advertenties
Neem contact op met de redactie.

Redactie
Eindredacteur: Arie (A.M.) Braspenning, Bloemkeshof 85, 5301 WS Zaltbommel tel 0418 513 349
e-mail: aktieradius@houtdraaien.com
Redactieleden: Jan van der Meer, Ab Kraaijeveld, Nico Oosthoek, Gerard Gaasbeek, Jan Karreman
Correspondenten: Iet Feith, Jan Pranger

Kopij
AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen uiterlijk 6 weken voor de verschijningsdata per e-mail aan te leveren of op een DVD. Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten de verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

Kijk ook op de website van Radius:
www.houtdraaien.com

KOM NAAR ARNHEM!

Direct **uit voorraad** leverbaar...

ruim 80 soorten **massief** hout

Klik op **www.af.nl** voor meer informatie

In onze ruime voorraad kunnen wij op de ouderwetse manier bestekzoeken.
Ook hebben wij een houthobby-zolder waar wij kleinere stukken hout verkopen. Een walhalla voor instrumentbouwers en houtdraaiers. De meeste stukken zijn al geschaafd en alles is per stuk geprijsd.

BAPTIST

Gereedschappen voor houtbewerkers

Baptist IJzerwaren en Gereedschappen is al 26 jaar een begrip in Nederland. Het begon met de ijzerwaren- en gereedschappen speciaalzaak in het centrum van Arnhem en deze is uitgebreid met **Baptist Gebouwbeslag** en **Baptist voor Houtbewerkers**.

U BENT WELKOM IN ARNHEM

Arnhemse Fijnhouthandel
Driepoortenweg 12, 6827 BR Arnhem
tel: 026-3648435 fax: 026-3630309

BAPTIST
Gereedschappen voor houtbewerkers
Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
Tel: 026 445 16 44